

Seat No.

Rayat Shikshan Sanstha's
Chhatrapati Shivaji College, Satara (Autonomous)
B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: October/November-2022
History (Optional) Paper-III
HISO3: History of Modern Maharashtra (1900 To 1960)
Day and Date: Thursday, 08/12/2022 **Total Marks: 60**
Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 Satara Pratisarkar was established by .....
A) Krantisinha Nana Patil B) G. D. Lad C) Kisan Veer D) Nathaji Lad
- 2 In the session of the International Socialist Congress held at Stuttgart, ----- hoisted the first national flag of India
A) Annie Besant B) Kalpana Dutt C) Pritilata Vaddedar D) Mrs. Madam Cama
- 3 Regarding the boycott of lawyers in the non-cooperation movement and its implementation -----
Lawyers became a subject of humor in Pune
A) Madhavrao Deshpande B) Vasudevarao Dastane C) Umesh Vaidya D) Annasaheb Bhopatkar
- 4 ----- is the woman who did not leave the flag even after being beaten by the police in the forest satyagraha of Bilashi?
A) Balutai Kadam B) Rajutai Kadam C) Durgatai Joshi D) Usha Mehta
- 5 .....composed 'Gitai' while in jail
a) Madhukar Bhavne b) Lokmanya Tilak c) Arvind Ghosh d) Vinoba Bhavne
- 6 To take the march of farmers to the Jalgaon Collector's office, ... took the initiative.
A) Krishnarao Bhalekar B) Senapati Bapat C) Sane Guruji D) Bhausaheb Raut
- 7 Hindustan Labor Socialist Party was founded by-----
A) B. P. Wadia and K. F. Nariman B) N.M. Joshi and Raghunath Vakhle
C) L. N. Hardas and Vallabhbai Patel D) Shripad Amrit Dange and Keshavrao Joglekar
- 8 Janaka Shinde was not allowed in school and hostel by -----.
a) Maharishi Karve b) Justice Ranade c) Jagannath Shankarsheth d) Punjabrao Deshmukh
- 9 -----was the first social reformer who went to live with his parents and children in Maharashtra?
A) Kalicharan Nanda Gawli B) Maharshi Vitthal Ramji Shinde C) Gopalbaba Valangkar D) Shivram Kamble
- 10 'Vital Vidhwansak' was the weekly started by -----.
A) Dr. Babasaheb Ambedkar B) Kisan Bandsode C) Shivram Kamble D) Dhanaji Bihade

- 11 The Chairman of the State Reorganization Commission was ----.
A) Justice Fazal Ali B) Justice S. K. Dar C) Justice Wanchhu D) Justice PunTambhe
- 12 In -----year Nagaland was granted the status of an independent state.
A) 1970 B) 1965 C) 1962 D) 1961
- 13 In the Belgaum Sahitya Sammelan, ----- was the President of the section of Fine (Lalit) Literature.
A) Dhananjay Gadgil B) N.V. Patwardhan C) Gajanan Madkholkar D) Shankarao Dev
- 14 A large march was held on the Legislative Assembly under the leadership of ----- to oppose Tri-State (Trirajya).
A) Com. Shripad Amrit Dange B) Senapati Bapat C) S.K Patil D) S. M. Joshi
- 15 ..... 's Lavani became the inspiration song of United Maharashtra.
A) Shahir Amar Sheikh B) Annabhau Sathe C) Shahir Amarnath D) Pathe Bapurao

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Madam Bhikaiji Cama
- 2 Program of Non-Cooperation Movement
- 3 The Hindu code bills
- 4 Samyukta Maharashtra Movement

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Give brief information about Shiroda Salt Satyagraha
- 2 Give information about Vitthal Ramji Shinde and the movement of untouchables
- 3 Explain what is Samyukta Maharashtra Movement
- 4 Explain the performance of newspapers and Shahirs in the Samyukta Maharashtra movement

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Discuss the revolutionary movement in Maharashtra
- 2 What is the Samyukta Maharashtra Movement? Explain this and take a look at the Samyukta Maharashtra movement

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 सातारा प्रतिसरकारची स्थापना .....यांनी केली
अ) क्रांतिसिंह नाना पाटील ब) जी.डी. लाड क) किसन वीर ड) नाथाजी लाड
- 2 स्टुटगार्ड येथे भरलेल्या आंतरराष्ट्रीय समाजवादी काँग्रेसच्या अधिवेशनात -----यांनी हिंदुस्थानचा पहिला राष्ट्रध्वज फडकविला
अ) अनी बेझंट ब) कल्पना दत्त क) प्रीतिलता बडुदार ड) श्रीमती मादाम कामा

- 3 असहकार चळवळीमधील वकिलांचा बहिष्कार व त्याची अंमलबजावणीबाबत -----वकील हा पुण्यात विनोदाचा विषय झाला होता
अ) माधवराव देशपांडे ब) वासुदेवराव दास्ताने क) उमेश वैद्य ड) आण्णासाहेब भोपटकर
- 4 बिळाशीच्या जंगल सत्याग्रहात पोलिसांनी मारहाण करूनही झेंडा सोडला नाही ती महिला -----ही होती.
अ) बाळूताई कदम ब) राजूताई कदम क) दुर्गाताई जोशी ड) उषा मेहता
- 5 ..... यांनी तुरुंगात असताना 'गीताई' रचली.
(अ) मधुकर भावे (ब) लो. टिळक (क) अरविंद घोष (ड) विनोबा भावे
- 6 जळगावच्या जिल्हाधिकारी कार्यालयावर शेतकऱ्यांचा मोर्चा नेण्यासाठी .....यांनी पुढाकार घेतला
अ) कृष्णराव भालेकर ब) सेनापती बापट क) साने गुरुजी ड) भाऊसाहेब राऊत
- 7 हिंदुस्थान लेबर सोशॅलिस्ट पार्टी हा पक्ष----- यांनी स्थापन केला.
अ) बी. पी. वाडिया व के. एफ. नरिमन ब) ना. म. जोशी व रघुनाथ वखळे क) एल. एन. हरदास व वल्लभभाई पटेल ड) श्रीपाद अमृत डांगे व केशवराव जोगळेकर
- 8 जनाकका शिंदे यांना शाळेत व वसतिगृहात-----यांनी प्रवेश दिला नाही.
अ) महर्षी कर्वे ब) न्या.रानडे क) जगन्नाथ शंकरशेठ ड) पंजाबराव देशमुख
- 9 महार वस्तीमध्ये आपल्या माता-पित्यासह व मुलाबाळांसह राहावयास गेलेले, पहिले समाजसुधारक -----होते
अ) कालिचरण नंदा गवळी ब) महर्षी विठ्ठल रामजी शिंदे क) गोपाळबाबा वलंगकर ड) शिवराम कांबळे
- 10 'विटाळ विध्वंसक' हे साप्ताहिक -----यांनी सुरु केले.
अ) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर ब) किसन बंदसोडे क) शिवराम कांबळे ड) धनाजी बिहाडे
- 11 राज्य पुनर्रचना आयोगाचे अध्यक्ष----- हे होते.
अ) न्या. फाजल अली ब) न्या. एस. के. दार क) न्या. वांछू ड) न्या. पुणतांबे
- 12 -----साली नागालँडला स्वतंत्र राज्याचा दर्जा देण्यात आला
अ) १९७० ब) १९६५ क) १९६२ ड) १९६१
- 13 बेळगावच्या साहित्य संमेलनात -----हे ललित साहित्य विभागाचे अध्यक्ष होते.
अ) धनंजय गाडगीळ ब) न. वि. पटवर्धन क) गजानन माडखोलकर ड) शंकरराव देव
- 14 त्रिराज्याला विरोध करण्यासाठी -----यांच्या नेतृत्वाखाली विधानसभेवर मोठा मोर्चा निघाला.
अ) काँ. श्रीपाद अमृत डांगे ब) सेनापती बापट क) स. का. पाटील ड) एस. एम. जोशी
- 15 ..... यांची लावणी संयुक्त महाराष्ट्राची प्रेरणा गीत ठरली
अ) शाहीर अमर शेख ब) आण्णाभाऊ साठे क) शाहीर अमरनाथ ड) पठ्ठे बापूराव

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 मॅडम भिकाजी कामा
- 2 असहकार चळवळीचा कार्यक्रम
- 3 हिंदू कोड बिल
- 4 संयुक्त महाराष्ट्र समिती

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 शिरोडा मीठ सत्याग्रहाविषयी थोडक्यात माहिती द्या
- 2 विठ्ठल रामजी शिंदे व अस्पृश्यांची चळवळ याविषयी माहिती द्या
- 3 संयुक्त महाराष्ट्र चळवळ म्हणजे काय ते स्पष्ट करा
- 4 संयुक्त महाराष्ट्र चळवळीतील वृत्तपत्रे व शाहिरांची कामगिरी स्पष्ट करा

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 महाराष्ट्रातील क्रांतिकारी चळवळीची चर्चा करा
- 2 संयुक्त महाराष्ट्र चळवळ म्हणजे काय ? हे स्पष्ट करून संयुक्त महाराष्ट्र चळवळीचा आढावा घ्या

*****

Model Answer Paper

Rayat Shikshan Sanstha's
Chhatrapati Shivaji College, Satara (Autonomous)
B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: October/November-2022
History (Optional) Paper-III
HISO3: History of Modern Maharashtra (1900 To 1960)
Day and Date: Thursday, 08/12/2022 **Total Marks: 60**
Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 सातारा प्रतिसरकारची स्थापना .....यांनी केली

अ) क्रांतिसिंह नाना पाटील ब) जी.डी. लाड क) किसन वीर ड) नाथाजी लाड

Option 1

2 स्टुटगार्ट येथे भरलेल्या आंतरराष्ट्रीय समाजवादी काँग्रेसच्या अधिवेशनात -----यांनी हिंदुस्थानचा पहिला राष्ट्रध्वज फडकविला

अ) अनी बेझंट ब) कल्पना दत्त क) प्रीतिलता बड्डेदार ड) श्रीमती मादाम कामा

Option 4

3 असहकार चळवळीमधील वकिलांचा बहिष्कार व त्याची अंमलबजावणीबाबत -----वकील हा पुण्यात विनोदाचा विषय झाला होता

अ) माधवराव देशपांडे ब) वासुदेवराव दास्ताने क) उमेश वैद्य ड) आण्णासाहेब भोपटकर

Option 4

4 बिळाशीच्या जंगल सत्याग्रहात पोलिसांनी मारहाण करूनही झेंडा सोडला नाही ती महिला -----ही होती.

अ) बाळूताई कदम ब) राजूताई कदम क) दुर्गाताई जोशी ड) उषा मेहता

Option 2

5 ..... यांनी तुरुंगात असताना 'गीताई' रचली.

(अ) मधुकर भावे (ब) लो. टिळक (क) अरविंद घोष (ड) विनोबा भावे

Option 4

6 जळगावच्या जिल्हाधिकारी कार्यालयावर शेतकऱ्यांचा मोर्चा नेण्यासाठी .....यांनी पुढाकार घेतला

अ) कृष्णराव भालेकर ब) सेनापती बापट क) साने गुरुजी ड) भाऊसाहेब राऊत

Option 3

7 हिंदुस्थान लेबर सोशॅलिस्ट पार्टी हा पक्ष----- यांनी स्थापन केला.

अ) बी. पी. वाडिया व के. एफ. नरिंमन ब) ना. म. जोशी व रघुनाथ वखळे क) एल. एन. हरदास व वल्लभभाई पटेल ड) श्रीपाद अमृत डांगे व केशवराव जोगळेकर

Option 4

- 8 जनाक्का शिंदे यांना शाळेत व वसतिगृहात-----यांनी प्रवेश दिला नाही.
अ) महर्षी कर्वे ब) न्या.रानडे क) जगन्नाथ शंकरशेठ ड) पंजाबराव देशमुख
Option 1
- 9 महार वस्तीमध्ये आपल्या माता-पित्यासह व मुलाबाळांसह राहावयास गेलेले, पहिले समाजसुधारक -----होते
अ) कालिचरण नंदा गवळी ब) महर्षी विठ्ठल रामजी शिंदे क) गोपाळबाबा वलंगकर ड) शिवराम कांबळे
Option 2
- 10 'विटाळ विध्वंसक' हे साप्ताहिक -----यांनी सुरु केले.
अ) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर ब) किसन बंदसोडे क) शिवराम कांबळे ड) धनाजी बिहाडे
Option 2
- 11 राज्य पुनर्रचना आयोगाचे अध्यक्ष----- हे होते.
अ) न्या. फाजल अली ब) न्या. एस. के. दार क) न्या. वांछू ड) न्या. पुणतांबे
Option 1
- 12 -----साली नागालँडला स्वतंत्र राज्याचा दर्जा देण्यात आला
अ) १९७० ब) १९६५ क) १९६२ ड) १९६१
Option 3
- 13 बेळगावच्या साहित्य संमेलनात -----हे ललित साहित्य विभागाचे अध्यक्ष होते.
अ) धनंजय गाडगीळ ब) न. वि. पटवर्धन क) गजानन माडखोलकर ड) शंकरराव देव
Option 3
- 14 त्रिराज्याला विरोध करण्यासाठी -----यांच्या नेतृत्वाखाली विधानसभेवर मोठा मोर्चा निघाला.
अ) कॉ. श्रीपाद अमृत डांगे ब) सेनापती बापट क) स. का. पाटील ड) एस. एम. जोशी
Option 2
- 15 ..... यांची लावणी संयुक्त महाराष्ट्राची प्रेरणा गीत ठरली
अ) शाहीर अमर शेख ब) आण्णाभाऊ साठे क) शाहीर अमरनाथ ड) पठ्ठे बापूराव

Option 2
Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 मॅडम भिकाजी कामा

Ans:

- 2 असहकार चळवळीचा कार्यक्रम

Ans:

- 3 हिंदू कोड बिल

Ans:

- 4 संयुक्त महाराष्ट्र समिती

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 शिरोडा मीठ सत्याग्रहाविषयी थोडक्यात माहिती द्या

Ans:

2 विठ्ठल रामजी शिंदे व अस्पृश्यांची चळवळ याविषयी माहिती द्या

Ans:

3 संयुक्त महाराष्ट्र चळवळ म्हणजे काय ते स्पष्ट करा

Ans:

4 संयुक्त महाराष्ट्र चळवळीतील वृत्तपत्रे व शाहिरांची कामगिरी स्पष्ट करा

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 महाराष्ट्रातील क्रांतिकारी चळवळीची चर्चा करा

Ans:

2 संयुक्त महाराष्ट्र चळवळ म्हणजे काय ? हे स्पष्ट करून संयुक्त महाराष्ट्र चळवळीचा आढावा घ्या

Ans:

*****